

do_s_o_t_o_m_o_s_r_b_i_j_a

међународна радна група за
документацију и заштиту
грађевина, места и целина
модерног покрета

Минимални документациони досије 2003

Саставила: национална радна група Србије

0.1 ФОТОГРАФИЈА ОБЈЕКТА

- 0.1. **Наслов фотографије**
Војно-медицинска академија (ВМА)
- 0.2. **Извор**
Vogunović, Nebojša. (ed.): *The Military Medical Academy*. Yugoslavia public, Beograd, 1983.
- 0.3. **Датум**
1983. година

Шифра у локалној бази података
HLT-RS-011-b-0001

1.	ИДЕНТИТЕТ ОБЈЕКТА	
1.1	Данашњи назив објекта Војно-медицинска академија (ВМА)	3
1.2	Варијантни или претходни/оригинални назив: /	4
1.3	Назив улице и број Црнотравска 17, Бањица	5
1.4	Град Београд	6
1.5	Општина Вождовац	7
1.6	Поштански број 11000	8
1.7	Држава: Република Србија (изграђено у СФРЈ)	9
1.8	Позиција у оквиру националног координатног система N 44.764389, E 20.4649733 (44°46'08.7"N 20°28'00.6"E)	10
1.9	Класификација/типологија HLT – здравствени објекти: медицинска академија, болница централног типа	11
1.10	Статус и датуми заштите /	12
2	ИСТОРИЈАТ ОБЈЕКТА	
2.1	Оригинални нацрт/намена Здравствени центар	13
2.2	Датуми: наруџбина/завршетак Позвани конкурс за прелиминарни пројекат 1973. Идејни пројекат 1974. Извођачки пројекат 1974-75. Почетак радова на изградњи 16. септембар 1975. Завршетак радова 31. октобар 1981. Отварање 1. јануар 1982.	14
2.3	Пројектанти архитектуре и други пројектанти Архитектура: Јосип Осојник, архитекта, и Слободан Николић, архитекта.	15
2.4	Остале особе или догађаји везани за објекат Пројекат: Атеље „Основа“, Београд; Извођач: ГП „Ратко Митровић“, Београд.	16
2.5	Значајне измене са датумима /	17

2.6	Данашња намена Водећа национална медицинска установа (болничка одељења, амбуланта, превентивна медицина, фармација, образовање и медицинска истраживања).	18
2.7	Постојеће стање У добром стању.	19
3	ОПИС	
3.1	Општи опис ВМА је Брајтфус (Breitfuss) модел болнице, са високим блоком за негу болесника, који је постављен изнад равног блока намењеног лечењу и амбуланти. Структура зграде показује јасну поделу између јединица за негу у болничком блоку и одељења на нижим спратовима. Спољни изглед болничког блока је импозантног дизајна, и доминира панорамом Београда.	20
3.2	Конструкција Примарна конструкција је грађена у армираном бетону ливеном на лицу места, секундарна конструкција, фасада и ентеријер у стандардизованим монтажним елементима. Укупна површина: око 170.000 m ² (5000 соба укупно, укључујући и 18 операционих сала и 1200 болничких постеља).	21
3.3	Контекст Слободна (гринфилд) локација на периферији ширег центра града.	22
4	ВРЕДНОВАЊЕ	
4.1	Техничка вредност Врхунско технолошко решење архитектуре здравствених објеката, пројектовано и изграђено по највишим техничким стандардима тог периода.	23
4.2	Друштвена вредност Државна болница, првенствено намењена припадницима некадашње Југословенске народне армије (ЈНА) и њиховим породицама, али исто тако отворена и за цивиле као део јавног здравственог система. Одржава висок стандард медицинске неге, истраживања и образовања.	24
4.3	Културна и естетска вредност Објекат је добио највише признање у области архитектуре у бившој Југославији, Савезну „Борбину награду“ за изузетно достигнуће у области архитектонског стваралаштва, 1981. године	25
4.4	Историјска вредност Један од најзначајнијих објеката у јавном здравственом систему у бившој Југославији, и важан регионални истраживачки центар, као и центар едукације у области медицине. Представља врхунац интеграције архитектонске, техничко-технолошке и управљачке експертизе у области здравства у том периоду.	26
4.5	Генерална оцена ВМА је један од најимпозантнијих модернистичких објеката великих размера у Београду. Она представља техничко, технолошко и архитектонско остварење високог квалитета које је обележило епоху 1970-80. Урбанистичка диспозиција на једном од доминантних узвишења у оквиру градског рељефа, у комбинацији са доминантним архитектонским изразом високог модернизма, чини овај објекат	27

једном од најважнијих знаменитости Београда.

5 ДОКУМЕНТАЦИЈА

5.1 Главне референце

28

1. Аноним.: Традиционална награда „Борбе“ за најбоље архитектонско остварење у Југославији 1981. Архитектура урбанизам, бр. 88-89, Београд, 1983, стр. 35.
2. Vogunović, Nebojša (ed.). *The Military Medical Academy*. Beograd: Yugoslaviapublic, 1983.
3. Закон о Војномедицинској академији, Службени војни лист. Државни секретаријат за послове народне одбране, бр. 10. Београд, 6. Мај 1960., стр. 293-294.
4. Мацура, Милорад: Детерминанте развоја здравствене архитектуре. Архитектура, Загреб, бр. 152-153, 1975, стр.46-48.
5. Миленковић, Александар: Плодови ранијих сетви – Седамнаести конкурс „Борбе“ за најбоље архитектонско дело у 1981. години. Архитектура, бр. 180+1/82, Загреб, 1982, стр. 76-78.
6. Осојник, Јоже и Слободан Николић: Нови објекат Војномедицинске академије у Београду. Архитектура урбанизам, бр. 90-91, Београд, 1983, стр. 6-9.
7. Пантелић, Драгољуб: Војномедицинска академија ЈНА, 1950-1985. Војномедицинска академија, Београд, 1985.

5.2 Визуелни материјал у прилогу

29

1. Основа типских етажа 1-6, Vogunović, Nebojša (ed.). *The Military Medical Academy*. Yugoslaviapublic, Beograd, 1983.
2. Основе сервисне етаже + типских етажа 9-15, Vogunović, Nebojša (ed.). *The Military Medical Academy*. Yugoslaviapublic, Beograd, 1983.
3. Фотографије објекта, Архитектура урбанизам, бр. 88-89, Београд, 1983, стр. 35.)

5.3 подносилац извештаја/датум

30

Наташа Јанковић, М. Arch., PhD студент, јун 2011.